

Obveze subjekata u poslovanju hranom pri informiranju potrošača o hrani

Ministarstvo poljoprivrede

Uprava kvalitete hrane i fitosanitarne politike

Pravni akti EU

(akti sekundarnog prava – čl. 288. UFEU)

Uredbe (regulations)

- izravno primjenjive i obvezujuće u svim svojim dijelovima za sve države članice
- nije ih potrebno posebnim mjerama inkorporirati u nacionalno zakonodavstvo

Direktive (directives)

- obvezuju DČ na provedbu postavljenog cilja
- DČ ostavljaju slobodu izbora načina i sredstva koje će upotrijebiti kako bi postigla zadani cilj
- odredbe se moraju prenijeti u nacionalno zakonodavstvo

Pravni akti EU

(akti sekundarnog prava – čl. 288. UFEU)

Odluke Komisije ili Vijeća (decisions)

- obvezujuće su u svim aspektima za one na koje se odnose (pojedine države članice, pravne ili privatne osobe)

Preporuke i mišljenja (*recommendations and opinions*)

- neobvezujući pravni akti koji institucijama omogućuju da iznesu svoj stav o određenom pitanju (mišljenje) ili predlože korake (preporuka)
- ne nameću nikakve pravne obveze onima na koje se preporuka ili mišljenje odnose

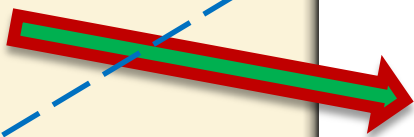
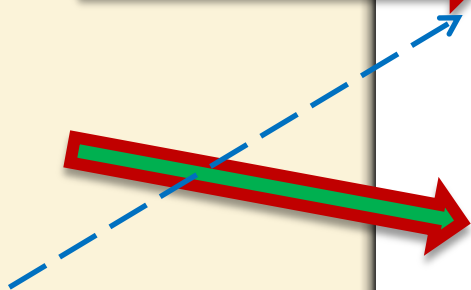
Propisi EU – nacionalni propisi

Propisi EU

- **Uredbe**
- **Direktive**
- **Odluke**
- **Preporuke i mišljenja**

Nacionalni propisi

- **Zakoni** – omogućuju provedbu Uredbi (EU)
- **Pravilnici** - preuzimaju odredbe Direktiva u nacionalno zakonodavstvo

Kako označavati hranu?

"Po starom"

- Pravilnik o označavanju, reklamiranju i prezentiranju hrane ("Narodne novine" broj 63/11., 79/11. i 90/13.)
- Pravilnik o navođenju hranjivih vrijednosti hrane ("Narodne novine" broj 29/09.)

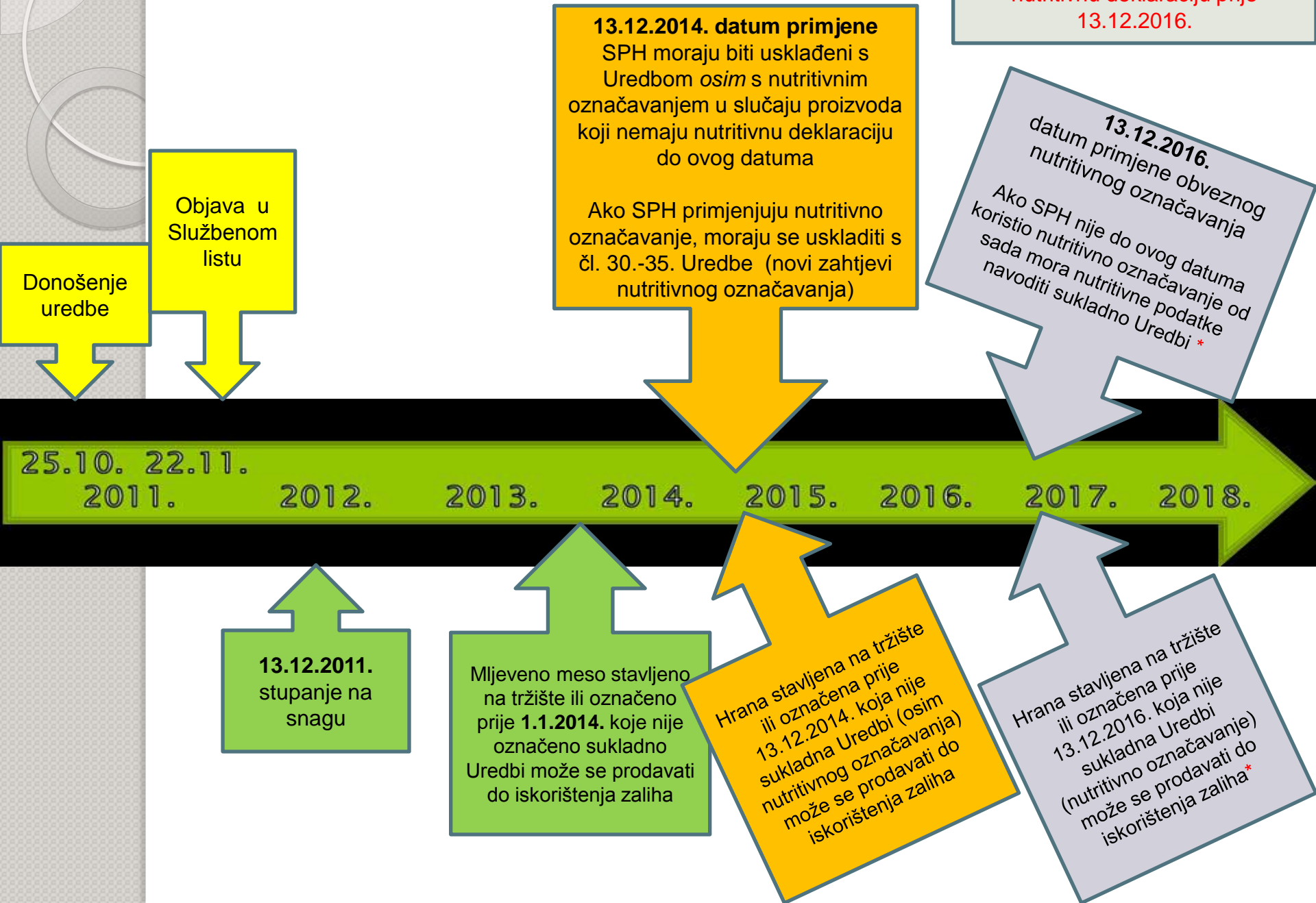

"Po novom"

- Zakon o informiranju potrošača o hrani ("Narodne novine", br. 56/13.)
- Uredba (EU) br. 1169/2011 o informiranju potrošača o hrani

Kako označavati hranu?

*samo za proizvode koji nemaju nutritivnu deklaraciju prije 13.12.2016.

Donošenje uredbe

Objava u Službenom listu

13.12.2014. datum primjene
SPH moraju biti usklađeni s Uredbom *osim* s nutritivnim označavanjem u slučaju proizvoda koji nemaju nutritivnu deklaraciju do ovog datuma

Ako SPH primjenjuju nutritivno označavanje, moraju se uskladiti s čl. 30.-35. Uredbe (novi zahtjevi nutritivnog označavanja)

13.12.2016. datum primjene obveznog nutritivnog označavanja
Ako SPH nije do ovog datuma koristio nutritivno označavanje od sada mora nutritivne podatke navoditi sukladno Uredbi*

25.10. 2011. 22.11. 2011.

2012.

2013.

2014.

2015.

2016.

2017.

2018.

13.12.2011. stupanje na snagu

Mljeveno meso stavljeno na tržište ili označeno prije **1.1.2014.** koje nije označeno sukladno Uredbi može se prodavati do iskorištenja zaliha

Hrana stavljena na tržište ili označena prije **13.12.2014.** koja nije sukladna Uredbi (osim nutritivnog označavanja) može se prodavati do iskorištenja zaliha

Hrana stavljena na tržište ili označena prije **13.12.2016.** koja nije sukladna Uredbi (nutritivno označavanje) može se prodavati do iskorištenja zaliha*

Uredba (EU) br. 1169/2011

22. studenog 2011. godine objavljena je Uredba (EU) br. 1169/2011 Europskoga Parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o informiranju potrošača o hrani

objedinjuje dvije direktive:

- Direktivu 2000/13/EZ o označavanju, reklamiranju i prezentiranju hrane i
- Direktivu 90/496/EEZ o navođenju hranjivih vrijednosti hrane

mijenja i dopunjuje:

- Uredbu 1924/2006/EZ o prehrambenim i zdravstvenim tvrdnjama i
- Uredbu 1925/2006/EZ o dodavanju vitamina i minerala i drugih tvari hrani
- povećava pravnu sigurnost i osigurava dosljednost provedbe

Ciljevi Uredbe (EU) br. 1169/2011

- visoka razina zaštite zdravlja i interesa potrošača
- osigurati pravo potrošača na informacije – dati ispravne i jasne (neobmanjujuće) informacije o hrani koja se konzumira
- pojednostaviti postojeće propise o označavanju hrane radi jedinstvene primjene
- jasno i čitljivo označavanje
- dostupnost podataka koji povezuju prehranu i zdravlje te omogućuju izbor hrane koji odgovara prehrambenim potrebama pojedinca

Informacije o hrani

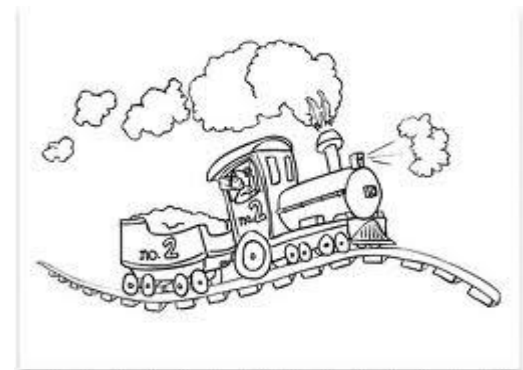
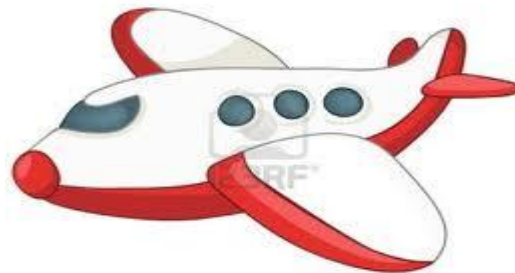

"...informacije koje se odnose na hranu, a dostupne su krajnjem potrošaču putem etiketa, drugog popratnog materijala ili na bilo koji drugi način, uključujući sredstva moderne tehnologije ili verbalne komunikacije"

Članak 2. stavak 2. podst. (a) Uredbe 1169/2011

Predmet i područje primjene

- na subjekte u poslovanju hranom u svim fazama prehrambenog lanca ako njihove djelatnosti uključuju pružanje informacija o hrani potrošačima
- na svu hranu namijenjenu krajnjem potrošaču, uključujući hranu koju nude objekti javne prehrane i hranu namijenjenu opskrbi objekata javne prehrane
- na ugostiteljske usluge koje pružaju prijevoznička poduzeća u slučaju polaska s državnih područja država članica na koje se primjenjuju Ugovori

Što je novo?!

- Jasnije definirane odgovornosti SPH
- Praksa poštenog informiranja
- Prodaja na daljinu
- Bolja čitljivost (propisana veličina slova, definirano vidno polje, glavno vidno polje)
- Obvezno označavanje alergena u popisu sastojaka i dodatno naglašavanje uporabom vrsta pisma koje se jasno razlikuje od vrste pisma ostalih sastojaka, na primjer slovima, stilovima ili bojama u pozadini

Što je novo?!

- Nazivi hrane – navodi uz nazive
- Mjesto podrijetla, zemlja podrijetla
- Obvezno navođenje datuma zamrzavanja ili datuma prvog zamrzavanja
- Obvezno navođenje hranjivih vrijednosti hrane (nutritivna deklaracija)

Odgovornosti SPH

- SPH odgovoran za informacije o hrani jest subjekt pod čijim se imenom ili nazivom tvrtke hrana stavlja na tržište ili, ako taj subjekt nema sjedište u Uniji, uvoznik za tržište Unije
- SPH odgovoran za informacije o hrani mora osigurati prisutnost i točnost informacija o hrani u skladu s primjenjivim propisima o informacijama o hrani i zahtjevima odgovarajućih nacionalnih propisa

Odgovornosti SPH

- SPH koji nemaju utjecaj na informacije o hrani ne smiju dobavljati hranu za koju, na temelju informacija koje imaju kao stručnjaci, znaju ili pretpostavljaju da ne udovoljava primjenjivim propisima o informacijama o hrani i zahtjevima odgovarajućih nacionalnih propisa.
- U okviru svog poslovanja, subjekti u poslovanju hranom ne smiju mijenjati informacije o hrani ako bi te informacije mogle dovesti krajnjega potrošača u zabludu ili na ikoji drugi način smanjiti razinu zaštite potrošača i mogućnost krajnjega potrošača da bude informiran pri odabiru.
Subjekti u poslovanju hranom odgovorni su za sve promjene informacija koje prate hranu.

Prakse poštenog informiranja

- Informacije o hrani **ne smiju biti** obmanjujuće, a posebno:
 - (a) glede karakteristika hrane, osobito njezine prirode, identiteta, svojstava, sastava, količine, roka trajanja, zemlje ili mjesta podrijetla, načina proizvodnje;
 - (b) pripisivanjem hrani učinaka ili svojstava koje ta hrana nema;
 - (c) ukazivanjem na posebne karakteristike hrane kada u stvarnosti sva slična hrana posjeduje te karakteristike, osobito posebnim isticanjem prisutnosti ili odsutnosti određenih sastojaka i/ili hranjivih tvari;
 - (d) ukazujući izgledom, opisom ili slikovnim prikazom prisutnosti određene hrane ili sastojka, kada je u stvarnosti sastojak koji je inače prirodno prisutan ili korišten u toj hrani, zamijenjen drugim sastavnim dijelom ili drugim sastojkom.
- Informacije o hrani **moraju biti** točne, jasne i lako razumljive potrošaču.
- Informacije o hrani **ne smiju propisivati** svojstva sprječavanja ili liječenja bolesti ljudi niti se tim informacijama smije upućivati na takva svojstva (uz odstupanja koja se primjenjuju na prirodne mineralne vode i hranu za posebne prehrambene potrebe).

Obvezni podaci - čl. 9. Uredbe 1169/2011

- (a) naziv hrane;
- (b) popis sastojaka;
- (c) svi sastojci ili pomoćne tvari u procesu proizvodnje koji su navedeni u Prilogu II. ili dobiveni od tvari ili proizvoda iz Priloga II. koji uzrokuju alergije ili intolerancije, a koji su upotrijebljeni u procesu proizvodnje ili pripreme hrane i koji su prisutni u gotovom proizvodu, čak i u promijenjenom obliku;
- (d) količina određenih sastojaka ili kategorija sastojaka;
- (e) neto količina hrane;
- (f) datum minimalne trajnosti ili "upotrijebiti do" datum;
- (g) posebni uvjeti čuvanja i/ili upotrebe;
- (h) ime ili naziv i adresu subjekta u poslovanju hranom iz članka 8. stavka 1.;
- (i) zemlja ili mjesto podrijetla, sukladno članku 26.;
- (j) upute za upotrebu ili pripremu, kada u nedostatku takve upute ne bi bila moguća pravilna upotreba hrane;
- (k) za pića koja sadrže više od 1,2 % vol. alkohola, stvarnu alkoholnu jakost po volumenu;
- (l) nutritivna deklaracija;
- (m) lot (Pravilnik o oznakama ili znakovima koji određuju seriju ili lot kojem hrana pripada ("Narodne novine" broj 26/13.)

**Podaci se
navode riječima i
brojkama!**

Vidno polje i glavno vidno polje

Vidno polje – sve površine ambalaže na kojima je moguće pročitati podatke s jedne točke gledanja.

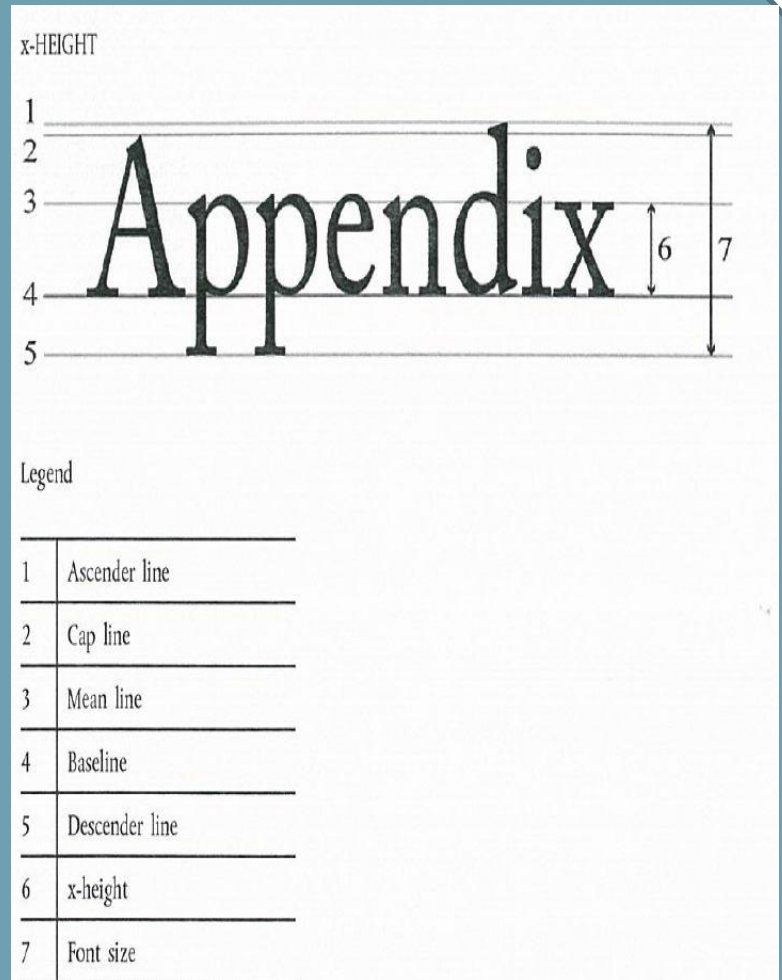
Glavno vidno polje – vidno polje ambalaže koje će potrošač najvjerojatnije vidjeti na prvi pogled prilikom kupnje i koje mu omogućava da odmah prepozna svojstva i prirodu proizvoda.

Ako ambalaža ima nekoliko takvih vidnih polja glavno vidno polje je ono koje odabere subjekt u poslovanju s hranom.

Prezentiranje obveznih podataka

obvezni podaci moraju biti navedeni slovima minimalne visine x
1.2 mm

u slučaju ambalaže ili spremnika čija je najveća površina manja od 80 cm^2 , visina x slova mora biti jednaka ili veća od
0,9 mm

Hrana koja mora biti označena jednim ili više dodatnih navoda

Hrana koja sadrži sladilo ili sladila odobrena u skladu s Uredbom (EZ) br. 1333/2008.	„sa sladilom/sladilima”, ovaj navod mora biti uz naziv hrane.
Hrana koja sadrži dodani šećer ili šećere i sladilo ili sladila odobrena u skladu s Uredbom (EZ) br. 1333/2008.	„sa šećerom/šećerima i sladilom/sladilima”, ova se napomena dodaje nazivu hrane.
Hrana koja sadrži aspartam/sol aspartam-acesulfama koji su odobreni u skladu s Uredbom (EZ) br. 1333/2008.	„sadrži aspartam (izvor fenilanina)” mora biti navedeno na etiketi ako su aspartam/sol aspartam-acesulfama navedeni na popisu sastojaka samo E brojem. „sadrži izvor fenilanina” mora biti navedeno na etiketi ako je aspartam/sol aspartam-acesulfama naveden u popisu sastojaka samo sa svojim specifičnim nazivom.
Hrana koja sadrži više od 10% dodanih poliola odobrenih u skladu s Uredbom (EZ) br. 1333/2008.	„prekomjerna konzumacija može imati laksativni učinak”.

Aspartam

Hrana koja mora biti označena jednim ili više dodatnih navoda

Pića s visokim sadržajem kofeina ili hrana s dodatkom kofeina

Pića, osim pića na bazi kave, čaja ili ekstrakta kave ili čaja čiji naziv sadrži izraz „kava” ili „čaj”, koja su:

- namijenjena za konzumaciju bez promjene i sadrže kofein iz bilo kojeg izvora u količini većoj od 150 mg/l, ili
- u koncentriranom ili dehidriranom obliku i koja nakon rekonstitucije sadrže kofein iz bilo kojeg izvora u količini većoj od 150 mg/l.

„Visoki sadržaj kofeina. Ne preporučuje se djeci, trudnicama ili dojiljama” treba se nalaziti u istom vidnom polju kao naziv pića, nakon čega se, u skladu s člankom 13. stavkom 1. ove Uredbe, u zagradi navodi sadržaj kofeina izražen u mg na 100 ml.

Hrana koja mora biti označena jednim ili više dodatnih navoda

Pića s visokim sadržajem kofeina ili hrana s dodatkom kofeina

Hrana, osim pića, kojoj je kofein dodan u fiziološke svrhe.

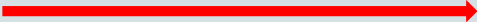
„Sadrži kofein. Ne preporučuje se djeci ili trudnicama” treba se nalaziti u istom vidnom polju kao naziv hrane, nakon čega se, u skladu s člankom 13. stavkom 1. ove Uredbe, u zagradi navodi sadržaj kofeina izražen u mg na 100 g/ml.

U slučaju **dodataka prehrani** sadržaj kofeina iskazuje se po obroku koji je na etiketi preporučen za dnevnu konzumaciju.

Hrana koja mora biti označena jednim ili više dodatnih navoda

Hrana s dodanim fitosterolima, esterima fitosterola, fitostanolima i esterima fitostanola

Hrana ili sastojci hrane s dodanim fitosterolima, esterima fitosterola, fitostanolima i esterima fitostanola

-
- (1) Napomena „s dodanim biljnim sterolima” ili „s dodanim biljnim stanolima” u istome vidnom polju kao naziv hrane;
 - (2) Količina dodanih fitosterola, estera fitosterola, fitostanola ili estera fitostanola (izražena u postocima ili u gramima slobodnih biljnih sterola/biljnih stanola na 100 g ili 100 ml hrane) navodi su u sklopu popisa sastojaka;
 - (3) Navodi se napomena da je hrana namijenjena isključivo osobama koje žele smanjiti razinu kolesterola u krvi;
 - (4) Navodi se napomena da osobe koje koriste lijekove za smanjenje razine kolesterola u krvi mogu konzumirati proizvod samo pod nadzorom liječnika;
 - (5) Navodi se lako uočljiva napomena da hrana, s prehranbenog stajališta, nije nužno primjerena za trudnice ili dojilje te djecu mlađu od 5 godina;
 - (6) Navodi se preporuka da hranu treba konzumirati u sklopu uravnotežene i raznovrsne prehrane koja uključuje redovito konzumiranje voća i povrća radi održavanja razina karotenoida;
 - (7) U istome vidnom polju u kojemu se nalazi napomena iz točke (3) navodi se napomena da treba izbjegavati konzumaciju od više od 3 g/dnevno dodanih biljnih sterola/biljnih stanola;
 - (8) Navodi se definicija porcije hrane ili sastojka hrane (po mogućnosti u g ili ml) s količinom biljnih sterola/ biljnih stanola koju sadrži svaka porcija.

Hrana koja mora biti označena jednim ili više dodatnih navoda

Hrana s dodanim fitosterolima, esterima fitosterola, fitostanolima i esterima fitostanola

Hrana ili sastojci hrane s dodanim fitosterolima, esterima fitosterola, fitostanolima i esterima fitostanola

(3) navodi se napomena da je hrana namijenjena isključivo osobama koje žele smanjiti razinu kolesterola u krvi;

Hrana koja mora biti označena jednim ili više dodatnih navoda

Hrana s dodanim fitosterolima, esterima fitosterola, fitostanolima i esterima fitostanola

DELEGIRANA UREDBA
KOMISIJE (EU) br. .../...

(3) navodi se napomena da proizvod nije namijenjen osobama koje ne moraju kontrolirati razinu kolesterola u krvi *

* - Sadržaj članka 2. Uredbe (EZ) br. 608/2004 o označivanju hrane i sastojaka hrane s dodatkom fitosterola, estera fitosterola, fitostanola i/ili estera fitostanola naveden je u Prilogu III. Uredbe (EU) br. 1169/2011;

- Uredba Komisije (EU) br. 718/2013 mijenja izjavu (3) iz Uredbe br. 608/2004;

- Uredba (EU) br. 1169/2011 stavit će se izvan snage Uredbu br. 608/2004.

Hrana koja mora biti označena jednim ili više dodatnih navoda

Smrznuto meso, pripravci od smrznutog mesa i smrznuti neprerađeni proizvodi ribarstva

Smrznuto meso, pripravci od smrznutog mesa i smrznuti neprerađeni proizvodi ribarstva.

datum smrzavanja ili datum prvoga smrzavanja ako je proizvod smrznut više puta u skladu s točkom 3. Priloga X.

Datum zamrzavanja

*nakon što se jednom odmrzne mljeveno meso, mesni pripravci i SOM ne smiju se ponovno zamrzavati (Uredba (EZ) br. 853/2004)

Datum zamrzavanja ili datum prvoga zamrzavanja

- ispred datuma navodi se tekst:
"Zamrznuto dana ..."
- iza čega slijedi datum ili podatak gdje se na ambalaži nalazi datum
- oznaka datuma sastavljena je od dana, mjeseca i godine, tim redoslijedom i u nekodiranom obliku.

Naziv hrane – postojeći zahtjevi

Naziv hrane mora sadržavati ili biti popraćen podacima o fizikalnom stanju hrane ili njezinoj posebnoj obradi u svim slučajevima u kojima bi izostavljanje tih informacija potrošača moglo dovesti u zabludu.

na primjer:

- u prahu
- ponovno smrznuta
- liofilizirana
- brzo smrznuta
- koncentrirana
- dimljena

Naziv hrane – novi zahtjevi (Prilog VI.)

U slučaju hrane koja je smrznuta prije prodaje, a koja se prodaje u odmrznutom stanju, uz naziv hrane treba navesti

ODMRZNUTO

Ovaj se zahtjev ne odnosi na:

- (a) sastojke prisutne u gotovom proizvodu;
- (b) hranu za koju je zamrzavanje tehnološki potreban korak u postupku proizvodnje;
- (c) hranu kod koje odmrzavanje nema negativan učinak na njezinu sigurnost ili kakvoću.

Naziv hrane – novi zahtjevi (Prilog VI.)

U slučaju hrane u kojoj je **sastavni dio ili sastojak**, za koje potrošač očekuje da se uobičajeno koriste ili da su prirodno prisutni, **zamijenjeni drugim sastavnim dijelom ili sastojkom** pored popisa sastojaka treba jasno navesti

(a) u neposrednoj blizini naziva proizvoda;

(b) uporabom slova čija visina x iznosi barem 75% visine x naziva proizvoda i koja nije manja od najmanje veličine slova propisane člankom 13. stavkom 2. ove Uredbe.

**SASTAVNI DIO ILI SASTOJAK KOJI JE
UPOTRIJEBLJEN ZA DJELOMIČNU ILI
POTPUNU ZAMJENU**

Naziv hrane – novi zahtjevi (Prilog VI.)

U slučaju mesnih proizvoda, mesnih pripravaka i proizvoda ribarstva koji sadrže dodane bjelančevine, uključujući hidrolizirane bjelančevine podrijetlom od druge životinje, uz naziv hrane treba navesti

**PRISUTNE BJELANČEVINE
I NJIHOVO PODRIJETLO**

Naziv hrane – novi zahtjevi (Prilog VI.)

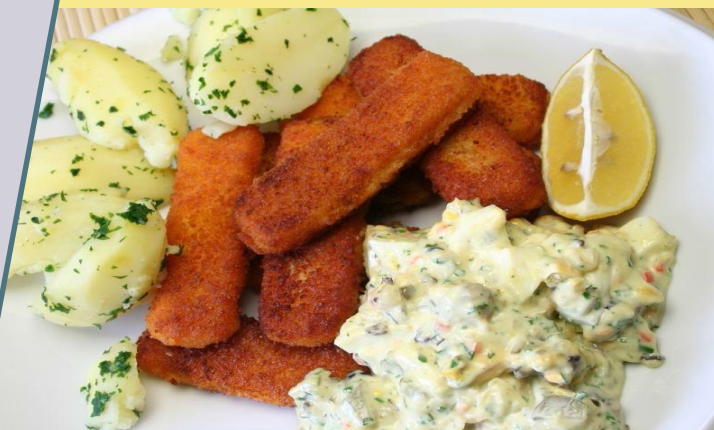
U slučaju mesnih proizvoda i mesnih pripravaka u obliku komada, odreska, dijela ili obroka mesa i proizvoda ribarstva i pripremljene proizvode ribarstva u obliku komada, odreska, dijela, porcije, fileta ili čitavoga proizvoda ribarstva, **ako je dodana voda u količini većoj od 5% mase gotovoga proizvoda**, naziv hrane mora sadržavati

NAVOD O DODANOJ VODI

Naziv hrane – novi zahtjevi (Prilog VI.)

Mesni proizvodi, mesni pripravci i proizvodi ribarstva koji izgledaju kao da su dobiveni od cijeloga komada mesa ili ribe, ali se zapravo sastoje od različitih komada spojenih drugim sastojcima, uključujući prehrambene aditive i prehrambene enzime ili druge tvari, moraju biti označeni sljedećim navodom:

"sastavljeno i oblikovano meso od komada mesa"
"sastavljena i oblikovana riba od komada ribe"

Mljeveno meso

"**Mljeveno meso**"* znači otkoštено meso samljeveno na komadiće koje sadrži manje od 1 % soli.

Posebni zahtjevi označavanja "mljevenog mesa" od 1. siječnja 2014.

obvezni navodi:

"postotak masti manji od ..."

"omjer kolagena/mesnih bjelančevina manji od ..."

sadržaj kolagena = sadržaj hidroksprolina x 8

*Uredba (EZ) br. 853/2004

Posebne odredbe o navođenju sastojaka padajućim redoslijedom s obzirom na masu (Prilog VII.)

Rafinirana ulja i masti biljnog podrijetla

Mogu se navesti zajedno u sklopu popisa sastojaka kao "biljna ulja" / "biljne masti", nakon čega slijedi popis naziva određenog biljnog izvora te može slijediti napomena "u promjenjivim udjelima".

Izrazi "potpuno hidrogenirano" ili "djelomično hidrogenirano" moraju se navesti uz navod hidrogeniranog ulja/masti.

Sastojci koji mogu izazvati alergije ili intolerancije

- obvezno označavanje u popisu sastojaka i dodatno naglašavanje uporabom vrsta pisma koje se jasno razlikuje od vrste pisma kojom su navedeni ostali sastojci (npr. slovima, stilovima ili bojama u pozadini)
- ako nema popisa sastojaka navode se iza riječi "sadrži" (npr. pića koja sadrže više od 1,2% vol. alkohola)
- nije potrebno navoditi ako naziv hrane jasno upućuje na tu tvar ili proizvod (pšenično brašno, jogurt, maslac)

Prilog II. – očekivana izmjena

➤ KAMUT® khorasan pšenica

1990 registriran kao trgovačka marka

Vrste pšenice

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE
(EU) br. .../...

➤ PIR

Označavanje alergena na nepretpakiranoj hrani

Članak 44. - Nacionalne mjere za nepretpakiranu hranu

Za hranu ponuđenu na prodaju krajnjem potrošaču ili objektima javne prehrane u nepretpakiranom obliku, ili hranu koja se pakira na prodajnom mjestu na zahtjev potrošača, ili je pretpakirana za izravnu prodaju:

(a) obvezno je navođenje podataka iz točke
(c) stavka 1. članka 9. - **ALERGENI!!!**

(b) navođenje drugih podataka iz članka 9. i 10. nije obvezno, osim ako države članice donesu nacionalne mjere kojima se propisuje navođenje nekih ili svih tih podataka, ili elemenata tih podataka.

Dobrovoljne informacije o hrani – čl. 36. Uredbe 1169/2011

Komisija mora donijeti provedbene akte za primjenu zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka na sljedeće informacije o hrani koje se navode dobrovoljno:

(a) informacije o mogućoj i nenamjernoj prisutnosti u hrani tvari ili proizvoda koji uzrokuju alergije ili intolerancije

??? može sadržavati tragove [alergen] ???

- kada postoji mogućnost nenamjerne prisutnosti alergena
- ne može biti zamjena za dobru higijensku praksu

~~sadrži tragove [alergen]~~

~~proizvedeno na proizvodnoj liniji gdje i [alergen]~~

Zemlja podrijetla ili mjesto podrijetla

- "mjesto podrijetla" je bilo koje mjesto koje se navodi kao mjesto iz kojeg potječe hrana, **a koje nije** "zemlja podrijetla", kako je utvrđeno čl. 23. do 26. Uredbe (EEZ) br. 2913/92
- ime, naziv ili adresa subjekta u poslovanju hranom na etiketi **ne smatra se** zemljom podrijetla ili mjestom podrijetla hrane u smislu ove Uredbe

Zemlja podrijetla ili mjesto podrijetla

Obvezno navođenje:

- a) ako bi izostavljanje toga podatka moglo dovesti potrošača u zabludu u pogledu stvarne zemlje ili mjesta podrijetla hrane, a posebno ako bi informacije koje prate hranu ili čitava etiketa ukazivale na to da hrana potječe iz druge zemlje ili mjesta podrijetla

- b) maslinovo ulje, goveđe meso, voće i povrće, banane, med, riba, vino, jaja, uvozna perad

Zemlja podrijetla ili mjesto podrijetla

c) kod svježeg, rashlađenog ili smrznutog svinjskog mesa, ovčjeg i kozjeg mesa;

d) ako ali ne glavno

zemlju ili mjesto podrijetla glavnog sastojka, ili treba navesti da se zemlja ili mjesto podrijetla glavnoga sastojka razlikuju od zemlje ili mjesta podrijetla hrane.

Točke c) i d) – prema provedbenim propisima koje donosi Komisija nakon ocjene utjecaja (rok za donošenje je 13. prosinca 2013.)

Zemlja podrijetla ili mjesto podrijetla

c) kod svježeg, rashlađenog ili smrznutog svinjskog mesa, ovčjeg i kozjeg mesa;

d) ako ali ne glavno

zemlju ili mjesto podrijetla glavnog sastojka, ili treba navesti da se zemlja ili mjesto podrijetla glavnoga sastojka razlikuju od zemlje ili mjesta podrijetla hrane.

Točke c) i d) – prema provedbenim propisima koje donosi Komisija nakon ocjene utjecaja (rok za donošenje je 13. prosinca 2013.)

Rokovi

13.12.2014.

- Izvješće EK o obveznom navođenju ZP ili MP za meso koje se koristi kao sastojak
- Provedbeni akti o navođenju ZP ili MP glavnog sastojka te svinjskog, ovčjeg, kozjeg mesa i mesa peradi

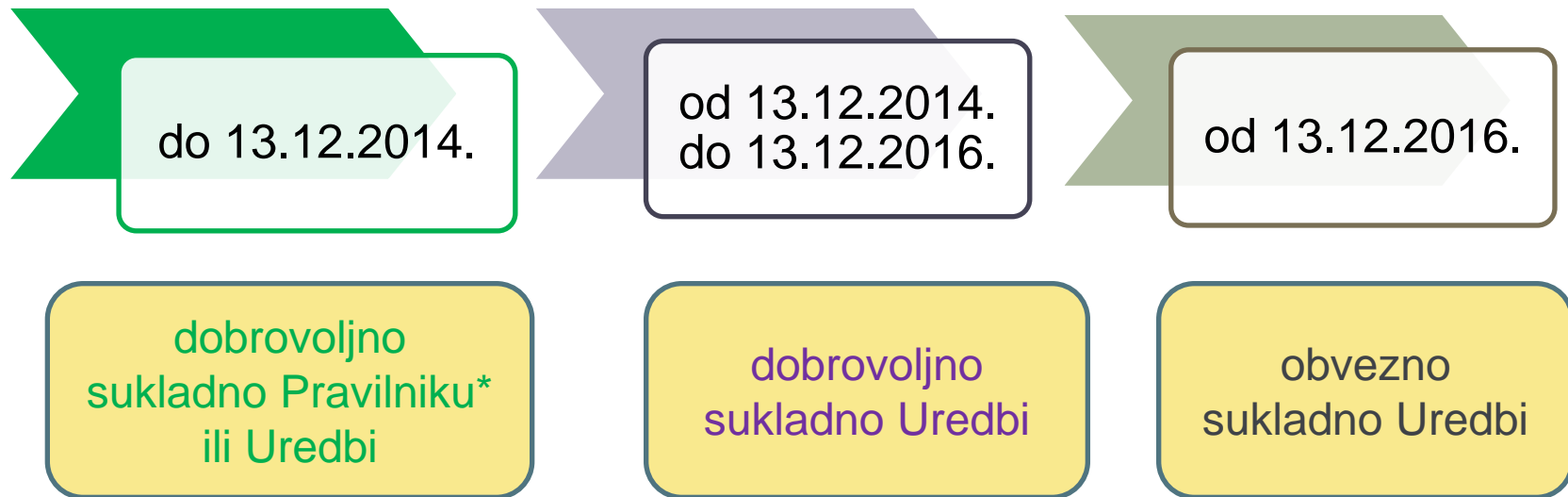
13.12.2013.

- Izvješće EK o obveznom navođenju zemlje ili mjesta podrijetla za:
 - vrste mesa (osim goveđeg, svinjskog, ovčjeg, kozjeg i mesa peradi)
 - mlijeko, mlijeko koje se koristi kao sastojak u mliječnim proizvodima
 - neprerađenu hranu
 - proizvode s jednim sastojkom
 - sastojke koji čine više od 50 % hrane
- Izvješće EK o prisutnosti trans masnih kiselina u hrani i općenito, prehrani stanovništva Unije (prema potrebi, priložiti zakonodavni prijedlog)

- Izvješće EK o ocjeni obveznoga navođenja zemlje ili mjesta podrijetla za svinjsko, ovčje, kozje meso i meso peradi

1.4.2020.

Prijelazni period za navođenje hranjivih vrijednosti hrane

*Obvezno za hranu kod koje se pojavljuje prehrambena tvrdnja
Pravilnik o navođenju hranjivih vrijednosti hrane ("Narodne novine" broj 29/09.)

Navođenje hranjivih vrijednosti hrane

- hrana označena prehrambenom ili zdravstvenom tvrdnjom
- hrana obogaćena nutrijentima (vitaminima, mineralima i drugim tvarima)
- ostali proizvodi namijenjeni za posebne prehrambene potrebe prema posebnim propisima

Od 13.12.2016. **OBVEZA**
navođenja hranjivih vrijednosti
hrane za svu hranu – Uredba (EU)
br. 1169/2011

Prilog V. – popis hrane koja je
izuzeta od obaveznog navođenja
hranjivih vrijednosti

Prilog V. - Izuzeća od zahtjeva za obveznim navođenjem nutritivne deklaracije:

- neprerađeni proizvodi koji sadrže jedan sastojak ili jednu kategoriju sastojaka
- prerađeni proizvodi koji su podvrgnuti samo jednom postupku prerade, i to zrenju, te koji sadrže jedan sastojak ili jednu kategoriju sastojaka
- voda namijenjena za konzumaciju, uključujući vodu čiji su jedini dodani sastojci ugljični dioksid i/ili arome

Prilog V. - Izuzeća od zahtjeva za obveznim navođenjem nutritivne deklaracije:

- hrana za koju informacije o hranjivim vrijednostima nisu presudne za potrošača pri donošenju odluke o kupnji (npr. začinsko bilje, začini ili njihove mješavine, arome, aditivi, žvakaće gume, sol, stolna sladila)
- hranu u ambalaži koja je premala za ispunjavanje zahtjeva o obveznom označavanju odnosno čija je najveća površina manja od 25 cm²
- hrana, uključujući hranu iz domaće proizvodnje, koju proizvođač malih količina izravno isporučuje krajnjem potrošaču ili lokalnim maloprodajnim trgovinama koje izravno opskrbljuju krajnjeg potrošača

Izuzeca od zahtjeva za obveznim navođenjem nutritivne deklaracije:

- pića koja sadrže više od 1,2 % vol. alkohola
- dodatke prehrani (Direktiva 2002/46/EZ)
- prirodne mineralne vode (Direktiva 2009/54/EZ)

Iznimke se ne primjenjuju kada hrana sadrži prehrambenu ili zdravstvenu tvrdnju odnosno na hranu kojoj su dodani vitamini ili minerali

Navođenje hranjivih vrijednosti hrane

Sada / do 13.12.2014. na 100g/ml	Novo na 100g/ml
Energetska vrijednost	Energetska vrijednost
Bjelančevine	Masti
Ugljikohidrati - Šećeri	- Zasićene masne kiseline
Masti	Ugljikohidrati
- Zasićene masne kiseline	- Šećeri
Vlakna	Bjelančevine
Natrij	Sol

Skupina 1

Skupina 2

Obvezna nutritivna deklaracija može se nadopuniti navođenjem:

- *jednostruko nezasićenih masnih kiselina*
- *višestruko nezasićenih masnih kiselina*
- *poliola*
- *škroba*
- *vlakana*
- *vitamina ili minerala*
- ~~*koolesterol*~~

Izračun energetske vrijednosti i hranjivih vrijednosti

- Navode se prosječne vrijednosti!

Vrijednosti se temelje na:

- (a) proizvođačevoj analizi hrane;*
- (b) izračunu iz poznatih ili stvarnih prosječnih vrijednosti upotrijebljenih sastojaka; ili*
- (c) izračunu iz opće utvrđenih i prihvaćenih podataka.*

- podaci iz stručne literature ili dokumentacije, domaće ili strane, izrađeni od strane stručnih i znanstvenih institucija koje se temelje na brojnim ispitivanjima i znanstvenim radovima

Izračun energetske vrijednosti i količine hranjivih vrijednosti

- odgovaraju onima u hrani u prodaji
- po potrebi se informacije mogu odnositi na hranu nakon pripreme, pod uvjetom da su upute za pripremu dovoljno detaljne i da se informacije odnose na hranu pripremljenu za konzumaciju

Način izražavanja hranjivih vrijednosti

- Energetska vrijednost i količine hranjivih tvari izražavaju se na 100 g ili 100 ml
- Za vitamine i minerale mora biti naveden i postotak preporučenog unosa iz točke 1. Dijela A Priloga XIII. Uredbe 1169/2011 na 100 g ili 100 ml.

Vitaminski i mineralni unos koji se mogu navesti i njihovi preporučeni unosi			
Vitamin A (µg)	800	Klorid (mg)	800
Vitamin D (µg)	5	Kalcij (mg)	800
Vitamin E (mg)	12	Fosfor (mg)	700
Vitamin K (µg)	75	Magnezij (mg)	375
Vitamin C (mg)	80	Željezo (mg)	14
Tiamin (mg)	1,1	Cink (mg)	10
Riboflavin (mg)	1,4	Bakar (mg)	1

Vitaminski i mineralni unos koji se mogu navesti i njihovi preporučeni unosi			
Niacin (mg)	16	Mangan (mg)	2
Vitamin B6 (mg)	1,4	Fluor (mg)	3,5
Folna kiselina (µg)	200	Selen (µg)	55
Vitamin B12 (µg)	2,5	Krom (µg)	40
Biotin (µg)	50	Molibden (µg)	50
Pantotenska kiselina (mg)	6	Jod (µg)	150
Kalij (mg)	2 000		

Značajna količina vitamina i minerala

- 15 % preporučenih unosa iz točke 1. na 100 g ili 100 ml u slučaju proizvoda koji nisu pića;
- 7,5 % preporučenih unosa iz točke 1. na 100 ml u slučaju pića;
- 15 % preporučenih unosa iz točke 1. po obroku ako pretpakovina sadrži samo jedan obrok.

Navođenje hranjivih vrijednosti hrane

- energetska vrijednost i količine hranjivih tvari mogu se po potrebi izraziti i kao postotak preporučenih unosa iz Dijela B Priloga XIII. na 100 g ili 100 ml
- u tom slučaju u njihovoj neposrednoj blizini mora se navesti sljedeća izjava: "Preporučeni unos za prosječnu odraslu osobu (8 400 kJ/2 000 kcal)"

Preporučeni unosi energije i odabranih hranjivih tvari (odrasli)	
Energija ili hranjiva tvar	Preporučeni unos
Energija	8 400 kJ/2 000 kcal
Ukupne masti	70 g
Zasićene masne kiseline	20 g
Ugljikohidrati	260 g
Šećeri	90 g
Bjelančevine	50 g
Sol	6 g

Navođenje hranjivih vrijednosti hrane

Ako su energetska vrijednost ili količina hranjivih tvari u proizvodu zanemarivi, informacije o tim elementima mogu se zamijeniti izjavom, kao na primjer:

"Sadrži zanemarive količine ..."

Izjava se navodi u neposrednoj blizini nutritivne deklaracije (ako ona postoji).

Nutritivna deklaracija

	Obvezno	na 100g/ml	po obroku / jedinici konzumacije	Preporučeni unos na 100g/ml
	Dobrovoljno			
Energija		kJ/kcal	kJ/kcal	%
Masti		g		%
Od kojih				
• zasićene masne kiseline		g		
• jednostruko nezasićene masne kiseline		g	g	%
• višestruko nezasićene masne kiseline		g	g	%
Ugljikohidrati		g		
Od kojih				
• šećeri		g	g	
• polioli		g	g	%
• škrob		g	g	%
Vlakna		g	g	%
Bjelančevine		g	g	%
Sol		g	g	%
Vitamini i minerali		mg, µg- Pril. XIII. Dio A, toč.1	mg, µg- Pril. XIII. Dio A, toč.1	%

Uglavnom na zadnjoj strani ambalaže

Obrok ili jedinica konzumacije mora biti u neposrednoj blizini nutritivne deklaracije

Preporučeni unos za prosječnu odraslu osobu (8 400 kJ/2 000 kcal)

Ponavljanje navoda o hranjivim vrijednostima hrane

**energetska
vrijednost**

ili

**energetska
vrijednost +
masti, zasićene
masne kiseline,
šećer i sol**

Mora se nalaziti u glavnom vidnom polju, veličina slova $\geq 1,2$ mm

Dobrovoljne informacije o hrani

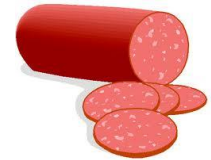
Informacije o hrani koje se pružaju dobrovoljno moraju ispuniti sljedeće zahtjeve:

- (a) ne smiju dovoditi potrošača u zabludu, kako je navedeno u članku 7.
- (b) ne smiju biti dvosmislene ili zbunjujuće za potrošača
- (c) moraju se, po potrebi, temeljiti na odgovarajućim znanstvenim podacima

Ne smiju zauzimati prostor namijenjen obveznim informacijama o hrani

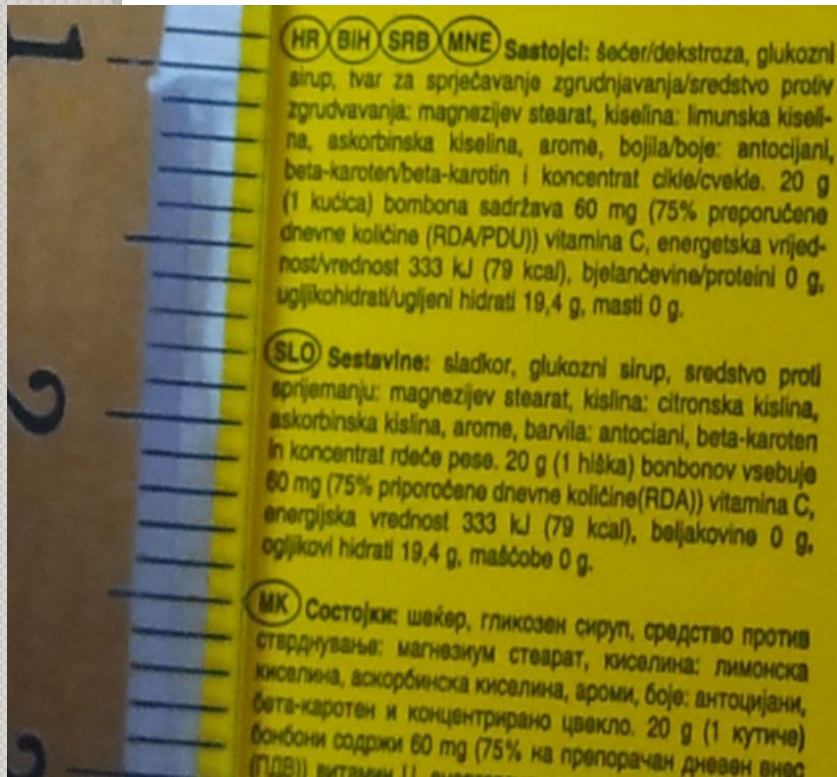

Primjeri

Primjeri

Primjer označavanja proizvoda DO SADA!
(font na slici cca 0,5 mm)

Primjeri

Primjer označenog proizvoda sa propisanom veličinom slova (font cca 1,2 mm) – novost!

**Bolja
čitljivost!**

Primjeri

Način označavanja
alergena DO SADA!

Keks s jabukom

Sastojci: pšenično
bijelo brašno,
šećer, palmina
mast, jabuka
(5%), sol,
emulgator E 322,
regulator kiselosti
E 450, tvar za
rahljenje E 503.

Novi način
označavanja alergena

Keks s jabukom

Sastojci: pšenično
bijelo brašno, šećer,
palmina mast, jabuka
(5%), sol, emulgator
E 322, regulator
kiselosti E 450, tvar
za rahljenje E 503.

Primjeri

Redosljed navođenja hranjivih vrijednosti DO SADA!

Novi redosljed navođenja hranjivih vrijednosti

Prosječna hranjiva vrijednost/ Average Nutrition Value/ Povprečna hranilna vrednost/ Prosečna hranjiva vrednost:	U 100 g proizvoda/ Per 100 g proizvoda/ Na 100 g izdelka	Prosječna hranjiva vrijednost/ Average Nutrition Value/ Povprečna hranilna vrednost/ Prosečna hranjiva vrednost:	U 100 g proizvoda/ Per 100 g proizvoda/ Na 100 g izdelka
Energetska vrijednost/ Energy value/ Energijska vrednost/ Energetska vrednost	1896 kJ/ 452 kcal	Energetska vrijednost/ Energy value/ Energijska vrednost/ Energetska vrednost	1896 kJ/ 452 kcal
Bjelančevine/ Protein/ Beljakovine/ Belančevine	9,5 g	Masti/ Fat/ Maščobe	11,4 g
Ukupni Ugljikohidrati/ Total Carbohydrate/ Ukupni Ogljikovi hidrati/ Ukupni ugljeni hidrati	76,6 g	Od toga/ Of which/Od teh/ Zasićene masne kiseline/ Saturates/ Nasićene maščobne kiseline	5,6 g
Od toga/ Of which/Od teh/ Šećeri/ Sugars	22,4 g	Ukupni Ugljikohidrati/ Total Carbohydrate/ Ukupni Ogljikovi hidrati/ Ukupni ugljeni hidrati	76,6 g
Masti/ Fat/ Maščobe	11,4 g	Od toga/ Of which/Od teh/ Zasićene masne kiseline/ Saturates/ Nasićene maščobne kiseline	5,6 g
Od toga/ Of which/Od teh/ Zasićene masne kiseline/ Saturates/ Nasićene maščobne kiseline	5,6 g	Od toga/ Of which/Od teh/ Šećeri/ Sugars	22,4 g
Trans masne kiseline/ Trans fat/ Trans maščobne kiseline	0 g	Vlakna/ Fiber/ Prehranske vlaknine	3,4 g
Vlakna/ Fiber/ Prehranske vlaknine	3,4 g	Bjelančevine/ Protein/ Beljakovine/ Belančevine	9,5 g
Natrij/ Sodium	0,25 g	Sol	0,25 g

Navodi se izvan tablice

Primjeri

**Primjer označavanja
proizvoda DO SADA!**

Fliksmiks

Osvježavajuće
bezalkoholno piće s
okusom maline

"visok sadržaj kofeina"
(5 mg kofeina u 100 ml
proizvoda)

**Novi način označavanja
dodatnih podataka**

Fliksmiks

Osvježavajuće
bezalkoholno piće s
okusom maline

"visok sadržaj kofeina,
ne preporučuje se djeci,
trudnicama ili dojiljama"
(5 mg kofeina u 100 ml
proizvoda)

Primjeri

ako je dodana voda u količini većoj od 5% mase gotovoga proizvoda

naziv hrane mora sadržavati navod o dodanoj vodi

Primjeri

Navod o dodanoj vodi uz naziv hrane nije potreban budući da proizvod nije u obliku komada, odreska ili dijela mesa

Vodiči

- Questions and Answers on the application of the Regulation (EU) N° 1169/2011 on the provision of food information to consumers

http://ec.europa.eu/food/food/labellingnutrition/foodlabelling/docs/qanda_application_reg1169-2011_en.pdf

- Guidance document with regard to the setting of tolerances for nutrient values declared on a label

http://ec.europa.eu/food/food/labellingnutrition/nutritionlabel/guidance_tolerances_december_2012.pdf

- > Zaštita autohtonih proizvoda
- > Standardi kvalitete za hranu
- > Označavanje hrane
 - > Održana radionica " Workshop on food information to consumers - AGR 50136"
- > HR RASFF
- > Službeni i referentni laboratoriji za hranu i hranu za životinje
- > Službene kontrole
- > Sigurnost hrane
- > Plan upravljanja krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje

Označavanje hrane

Označavanje, reklamiranje i prezentiranje hrane najvažniji su oblici komunikacije subjekta u poslovanju s hranom (proizvođača, trgovca, ugostitelja i svakog drugog subjekta u poslovanju hranom koji na tržište stavlja hranu) s potrošačem. Sukladno načelu zaštite interesa potrošača, potrošači moraju biti potpuno informirani o hrani koja je stavljena na tržište, koja im se nudi, te im se na taj način omogućava izbor hrane koju će kupiti i konzumirati.

Označavanje, reklamiranje i prezentiranje hrane mora biti takvo da ne obmanjuje krajnjeg potrošača osobito glede - sastava, količine, trajnosti, podrijetla, postupka proizvodnje; karakteristika hrane, prirode, identiteta, svojstava. Odgovornost za označavanje, reklamiranje i prezentiranje zapakirane hrane imaju proizvođač ili onaj koji hranu pakira ili stavlja na tržište, a koji ima sjedište u Europskoj uniji. Za označavanje nezapakirane hrane odgovoran je subjekt u poslovanju s hranom koji hranu prodaje krajnjem potrošaču.

Označavanje hrane jedno je od najsloženijih zakonski uređenih područja vezanih za hranu. Razlog tome je što ono treba, pored zaštite potrošača, udovoljiti i poštivanju proizvođačke i poslovne tajne, omogućavati slobodu kretanja hrane i dr.

Za donošenje i tumačenje propisa o općem označavanju, reklamiranju i prezentiranju hrane te za označavanje hranjivih vrijednosti hrane nadležna je Uprava kvalitete hrane i fitosanitarne politike.

Zakonski akti

- Zakon o hrani (Narodne novine, broj 81/13)
- Zakon o informiranju potrošača o hrani (Narodne novine, broj 56/13)
- Uredba (EU) br. 1169/2011 o informiranju potrošača o hrani

Podzakonski akti:

- Pravilnik o označavanju, reklamiranju i prezentiranju hrane (Narodne novine, broj 63/11, 79/11 i 90/13)
- Pravilnik o navođenju hranjivih vrijednosti hrane (Narodne novine, broj 29/09)
- Pravilnik o oznakama ili znakovima koji određuju seriju ili lot kojem hrana pripada (Narodne novine, broj 26/13)

Napomena:

Subjekti u poslovanju hranom do **12. prosinca 2014. godine mogu** označavati hranu sukladno odredbama Pravilnika o označavanju, reklamiranju i prezentiranju hrane (Narodne novine, broj 63/11, 79/11 i 90/13) ili sukladno odredbama Uredbe (EU) br. 1169/2011.

Od **13. prosinca 2014. godine** subjekti u poslovanju hranom **moraju** označavati hranu prema odredbama Uredbe (EU) br. 1169/2011 čija je provedba osigurana Zakonom o informiranju potrošača o hrani (Narodne novine broj 56/13), osim navođenja energetske vrijednosti i hranjivih vrijednosti.

Označavanje nutritivne deklaracije odnosno energetske i hranjive vrijednosti hrane, kao jedan od obveznih podataka, obvezno je tek od **13. prosinca 2016. godine**. Međutim, subjekti u poslovanju hranom koji će se odlučiti za dobrovoljno navođenje nutritivne deklaracije na hrani i prije 13. prosinca 2016.godine, u razdoblju od 13. prosinca 2014.godine morat će je navoditi sukladno člancima 30. do 35. Uredbe (EU) br. 1169/2011.

Subjekti u poslovanju hranom do **12. prosinca 2014.** godine **moгу** označavati hranu sukladno odredbama Pravilnika o označavanju, reklamiranju i prezentiranju hrane (Narodne novine, broj 63/11, 79/11 i 90/13) **ili** sukladno odredbama Uredbe (EU) br. 1169/2011.

Od **13. prosinca 2014.** godine subjekti u poslovanju hranom **moraju** označavati hranu prema odredbama Uredbe (EU) br. 1169/2011 čija je provedba osigurana Zakonom o informiranju potrošača o hrani (Narodne novine broj 56/13), osim navođenja energetske vrijednosti i hranjivih vrijednosti.

Označavanje nutritivne deklaracije odnosno energetske i hranjive vrijednosti hrane, kao jedan od obveznih podataka, obvezno je tek od **13. prosinca 2016.** godine. Međutim, subjekti u poslovanju hranom koji će se odlučiti za dobrovoljno navođenje nutritivne deklaracije na hrani i prije 13. prosinca 2016.godine, u razdoblju od 13. prosinca 2014.godine morat će je navoditi sukladno člancima 30. do 35. Uredbe (EU) br. 1169/2011.

Nakon **13. prosinca 2016.** godine subjekti u poslovanju hranom moraju navoditi energetska vrijednost i hranjive vrijednosti na hrani sukladno člancima 30. do 35. Uredbe (EU) br. 1169/2011 (iznimke Prilog V. Uredbe – hrana na koju se ne primjenjuje zahtjev obaveznog navođenja energetske vrijednosti i hranjivih vrijednosti).

Vodiči:

- Vodič za označavanje, reklamiranje i prezentiranje hrane - 8. izdanje
- Vodič o navođenju hranjivih vrijednosti hrane - 2. izdanje
- Upute za ugostitelje
- Questions and Answers on the application of the Regulation (EU) N° 1169/2011 on the

Unesite pojam

Traži

Ministarstvo

Zakonska regulativa

Mapa stranice

Naslovna

Poljoprivreda

Hrana

Ribarstvo

Veterinarstvo

Ruralni razvoj

Zemljište

Inspekcije

Međunarodna suradnja i EU

Potpore

Projekti i pretpristupni fondovi

Mediji

Novosti

Programi i Strategije

IPARD

Agencija za poljoprivredno zemljište

Srodne institucije

Informacijski sustavi ministarstva

Naslovna > Dokumenti >

Dokumenti

15.5.2012 15:38:00

SAVJETOVANJE SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU

Carine

Ekološka proizvodnja

Gnojiva i poboljšivači tla

IPARD

Kapitalna ulaganja

Odnosi s javnošću

Poljoprivreda i tržište

Pčelarstvo

Potpore

Sigurnost i kakvoća hrane

OBRASCI

Odaberite područje

Ostvarivanje prava
informacijama

Službenik za zaštitu
podataka

Vijeće za isplatu
poljoprivrednika

Unesite pojam

Traži

Ministarstvo

Zakonska regulativa

Naslovna

Poljoprivreda

Hrana

Ribarstvo

Veterinarstvo

Ruralni razvoj

Zemljište

Inspekcije

Međunarodna suradnja i EU

Potpore

Projekti i pretpristupni fondovi

Mediji

Novosti

Programi i Strategije

Naslovna > Dokumenti > Sigurnost i kakvoća hrane >

Sigurnost i kakvoća hrane

7.6.2013 21:00:00

Tablica informiranja javnosti o promjenama u zakonodavstvu ulaskom RH u EU

17.5.2013 11:12:00

Obavijest o podnesenom zahtjevu za registraciju oznake izvornosti naziva »Dalmatinska maraska/Dalmatinska maraška«, NN 58/13

10.5.2013 11:27:00

Zakon o informiranju potrošača o hrani, NN 56/13

29.4.2013 10:37:00

Popis službenih laboratorija za hranu i hranu za životinje, NN 50/13

24.4.2013 12:57:00

Pravilnik o voćnim sokovima i njima sličnim proizvodima namijenjenim za konzumaciju, NN 48/13

[Ministarstvo](#)[Zakonska regulativa](#)[Naslovna](#)[Poljoprivreda](#)[Rana](#)[Ribarstvo](#)[Veterinarstvo](#)[Ruralni razvoj](#)[zemljište](#)[inspekcije](#)[Međunarodna suradnja i EU](#)[otpore](#)[Projekti i pretpristupni fondovi](#)[Mediji](#)[Novosti](#)

[Naslovna](#) > [Dokumenti](#) > [Sigurnost i kakvoća hrane](#) > [Tablica informiranja javnosti o promjenama u zakonodavstvu ulaskom RH u EU](#) >

Tablica informiranja javnosti o promjenama u zakonodavstvu ulaskom RH u EU

Tablica sadrži tri stupca: Naziv nacionalnog propisa, Područje primjene i Naziv EU propisa.

Stupac Naziv nacionalnog propisa

Upisan je naziv nacionalnog propisa koji ostaje važiti nakon ulaska Republike Hrvatske u Europsku Uniju, zajedno s brojem Narodnih novina u kojem je objavljen.

Stupac Područje primjene

Kratko je opisano što se uređuje navedenim aktom.

Stupac Naziv EU propisa

Upisan je naziv EU propisa koji se primjenjuje u cijelosti ili djelomično nakon ulaska Republike Hrvatske u Europsku Uniju, zajedno s brojem EUR-Lex-a u kojem su isti objavljeni. Ukoliko na snazi nakon ulaska Republike Hrvatske u Europku uniju ostaje samo nacionalni propis, taj stupac ostaje prazan.

Tablica - Sigurnost i kakvoća hrane

Tablica - Sektor inspekcija u poljoprivredi

OBRA

Odal

Ostva
inform

Služb
podat

(NN 39/13)	stavljaju na tržište Republike Hrvatske za ljudsku potrošnju.	
Pravilnik o oznakama ili znakovima koji određuju seriju ili lot kojem hrana pripada (NN 26/13)	- opći zahtjevi i način navođenja oznaka koje omogućuju identifikaciju serije ili lota kojem hrana pripada	Direktiva 2011/91/EU od 13. prosinca 2011. (SL L 334, 16.12.2011.)
Pravilnik o označavanju, reklamiranju i prezentiranju hrane (NN 63/11 i 79/11)	- opći zahtjevi i način označavanja zapakirane i nezapakirane hrane, kao i određeni uvjeti prezentiranja i reklamiranja hrane	Direktiva 2000/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. ožujka 2000. (SL L 109, 6.5.2000.) Direktiva Komisije 87/250/EEZ od 15. travnja 1987. (SL L 113, 30.4.1987.) Direktiva Vijeća ministara 89/396/EEZ od 14. lipnja 1987. (SL L 186, 30.6.1989.) Direktiva Komisije 2008/5/EEZ od 30. siječnja 2008. (SL L 27, 31.1.2008.) Direktiva Komisije 2002/67/EZ od 18. srpnja 2002. (SL L 191, 19.7.2002.) Direktiva 94/35/EZ Europskog parlamenta i Komisije od 30. lipnja

Uredba (EU) br. 1169/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o informiranju potrošača o hrani, izmjeni uredbi (EZ) br. 1924/2006 i (EZ) br. 1925/2006 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Komisije 87/250/EEZ, Direktive Vijeća 90/496/EEZ, Direktive Komisije 1999/10/EZ, Direktive 2000/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Komisije 2002/67/EZ i 2008/5/EZ i Uredbe Komisije (EZ) br. 608/2004

<http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:15:20:32011R1169:HR:PDF>

HVALA NA PAŽNJI !

Ministarstvo poljoprivrede
Uprava kvalitete hrane i fitosanitarne politike
Ulica grada Vukovara 78, Zagreb
tel: 01/61 09 716
fax: 01/61 09 189

www.mps.hr